

Bundel van de Raadsplein info/debat van 13 februari 2017

Agenda documenten

Korte terugblik Raadsplein info-debat 13 februari 2017

1 RAADZAAL

1.1.a Opening en mededelingen (20.30 – 20.35 uur)

1.1.b Vaststelling van de agenda

1.1.c Inspreken niet-geagendeerde onderwerpen

1.2 Debatronde

1.3 Preventieplan Kindermishandeling IJsselland (20.35 – 22.00 uur)

Op 19 december 2016 heeft de raad op verzoek van D66, VVD en de ChristenUnie besloten deze informatienota te agenderen voor een debatronde. Met deze nota informeert het college de raad over het plan dat er toe moet leiden dat kindermishandeling eerder gesignaleerd wordt en zo veel mogelijk wordt voorkomen. Zwolle geeft hiermee als centrumgemeente samen met de gemeenten in de regio invulling aan een regionaal traject om de preventie van kindermishandeling in de gemeenten te verbeteren. De komende jaren zal er extra inzet zijn op een aantal speerpunten. Naast publieksvoorlichting en opvoedingsondersteuning betreft het specifieke inzet. Het gaat hierbij onder meer om begeleiding van (jonge) risicomoeders, prenatale screening door verloskundigen, voorlichting over het 'shaken baby syndroom' en psycho-educatie voor kinderen na huiselijk geweld. Daarnaast wordt er bij het sociaal wijkteam een structureel screeningsinstrument kindermishandeling ingezet en vindt scholing deskundigheidsbevordering plaats. Ook komt er meer aandacht op scholen voor signaleren van kindermishandeling. Het 'Preventieplan Kindermishandeling IJsselland' is in het Bestuurlijk Overleg Huiselijk Geweld van de regiogemeenten in IJsselland van 5 oktober 2016 vastgesteld. De komende twee jaar worden de actiepunten uitgevoerd. De debatvraag luidt: dragen de genoemde preventiemaatregelen en de beschikbare middelen voldoende bij aan de verbetering van de signalering en de hulp en aan het terugdringen kindermishandeling? Voor technische en feitelijke informatie: Antje Profijt (2907) a.profijs@zwolle.nl

Informatienota preventieplan Kindermishandeling IJsselland

Preventieplan Kindermishandeling IJsselland

5-1 Algemeen agenderingsverzoek preventie kindermishandeling

1.4 Sluiting (22.00 uur)

2 TAKZAAL

2.1.a Opening en mededelingen (20.30 – 20.35 uur)

2.1.b Vaststelling van de agenda

2.1.c Inspreken niet-geagendeerde onderwerpen

2.2 Informatieronde

2.3 Stand van zaken coördinatie Natuur en Milieu educatie (20.35 – 22.00 uur)

Op verzoek van de PvdA, D66 en GroenLinks heeft de raad op 19 december 2016 besloten de informatienota 'Stand van zaken coördinatie Natuur- en Milieu Educatie' te agenderen voor bespreking in een informatieronde. Het doel van de bespreking is nader geïnformeerd te worden over de wijze waarop NME in Zwolle nu georganiseerd is. Verder wil de raad weten hoe het gemeentelijk beleid door de partners wordt ervaren en wat de behoefte is vanuit het onderwijs. Voor deze informatieve bespreking worden onder meer vertegenwoordigers uitgenodigd van ROVA, IVN en het onderwijs. In de informatienota beschrijft het college welke stappen er zijn gezet op het gebied van Natuur- en Milieu Educatie. In de in 2015 vastgestelde Groene Agenda wordt geconstateerd dat het aanbod in de stad op het gebied van Communicatie voor Duurzame Ontwikkeling (CDO) te veel versnipperd is. Er is gewerkt aan verdere bundeling en samenwerking tussen de verschillende partijen die actief zijn op dit gebied. Inmiddels is de ROVA bereid gevonden de coördinerende rol rond Natuureducatie op zich te nemen. De ROVA heeft al veel contacten met basisscholen over milieueducatie en hecht belang aan natuureducatie waardoor ze later, als volwassene, zorgvuldig om gaan met afval en grondstoffen. De ROVA gaat het bestaande aanbod bundelen en het bestaande netwerk verder intensiveren. De gemeente treedt op als opdrachtgever voor de ROVA en zorgt er voor dat de projectopdracht en activiteiten in lijn blijven met de Groene Agenda.

Voor technische en feitelijke vragen: Simone van Loenen (2707) s.van.loenen@zwolle.nl

Informatienota Stand van zaken coördinatie Natuur en Milieu educatie

5-3 Agenderingsverzoek informatienota Svz coördinatie Natuur en Milieu educatie

2.4 Sluiting (22.00 uur)

Raadsplein info/debat

Vergadering d.d.	13 februari 2017
Locatie	Raadzaal / Takzaal
Aanvang	20.30
Eindtijd	22.00
Voorzitter	Dhr. H. Schippers / Dhr. F. Mussche
Griffier/secretaris	Dhr. H.C. Veraart / Mevr. M. Zweers

Onderstaande onderwerpen zijn niet behandeld ivm het uitlopen van de besluitvormingsronde. De agendacommissie zal de onderwerpen op een ander moment opnieuw agenderen.

1. RAADZAAL
 - 1.1.a. Opening en mededelingen (20.30 – 20.35 uur)
 - 1.1.b. Vaststelling van de agenda
 - 1.1.c. Inspreken niet-geagendeerde onderwerpen
 - 1.2. Debatronde
 - 1.3. Preventieplan Kindermishandeling IJsselland (20.35 – 22.00 uur)
 - 1.4. Sluiting (22.00 uur)
2. TAKZAAL
 - 2.1.a. Opening en mededelingen (20.30 – 20.35 uur)
 - 2.1.b. Vaststelling van de agenda
 - 2.1.c. Inspreken niet-geagendeerde onderwerpen
 - 2.2. Informatieronde
 - 2.3. Stand van zaken coördinatie Natuur en Milieu educatie (20.35 – 22.00 uur)
 - 2.4. Sluiting (22.00 uur)

Raadsplein info/debat

Datum 13 februari 2017

onderwerp Preventieplan Kindermishandeling IJsselland (20.35 – 22.00 uur)
portefeuillehouder Ed Anker
informant Profijt, Antje (2907)
afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Voorgesteld besluit raad**kennis te nemen van:**

Het Preventieplan Kindermishandeling IJsselland.

De motie Preventie Kindermishandeling van oktober 2014 als afgedaan te beschouwen

Informatienota voor de raad

Datum 15 november 2016

Onderwerp	preventieplan Kindermishandeling IJsselland
Versienummer	

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant A. Profijt
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 2907
Email A.Profijt@zwolle.nl
Bijlagen Preventieplan Kindermishandeling IJsselland

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het Preventieplan Kindermishandeling IJsselland.

De motie Preventie Kindermishandeling van oktober 2014 als afgedaan te beschouwen.

Datum

15 november 2016

Inleiding

De laatste jaren is er steeds meer bekend geworden over kindermishandeling, zowel over de omvang en de gevolgen voor slachtoffers. Landelijk onderzoek toont aan dat 3,4 procent van de kinderen te maken heeft met kindermishandeling. Tevens wordt steeds meer bekend over wat belangrijke aspecten zijn bij de preventie en signalering van kindermishandeling. Maar daarmee ook het besef dat er nog zaken te verbeteren zijn bij preventie en vroeg signaleren van kindermishandeling. Ook in onze regio willen wij de aandacht die er is voor preventie en vroeg signaleren van kindermishandeling verder vergroten en er aan bij dragen dat het aantal kinderen dat mishandeld wordt daalt.

Vanuit de rol van Zwolle als centrumgemeente voor de aanpak van huiselijk geweld, waaronder kindermishandeling, hebben wij samen met de gemeenten in de regio invulling gegeven aan een regionaal traject om de preventie van kindermishandeling in de gemeenten te verbeteren. Eerst is per gemeente in beeld gebracht hoe de lokale situatie is. Hierbij is gebruik gemaakt van de aandachtspunten van het Nederlands Jeugd instituut (NJI) en de eerder in onze regio vastgestelde speerpunten in de RAAK aanpak (Regionale AAnpak Kindermishandeling). Vanuit hun lokale verantwoordelijkheid zijn de gemeenten met hun partners in gesprek gegaan hierover. Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd met lokale en regionale partners en ambtenaren om te bepalen hoe in elke gemeente de preventie van kindermishandeling verder vorm kan krijgen. In regionale besprekingen zijn de uitkomsten vanuit de verschillende gemeenten besproken en is gekeken welke zaken prioriteit verdienen om regionaal op te pakken. De verschillende aandachtspunten zijn gebundeld en staan beschreven in het 'Preventieplan Kindermishandeling IJsselland'. Dit plan is in het Bestuurlijk Overleg Huiselijk Geweld van de regiogemeenten in IJsselland van 5 oktober 2016 vastgesteld.

Kernboodschap

Kindermishandeling kent (te) veel slachtoffers. Het is van groot belang om zo veel mogelijk in te zetten op effectieve preventie en het vroeg signaleren hiervan. Met het Preventieplan Kindermishandeling IJsselland kunnen we een belangrijke verbeterslag maken die er aan bijdraagt dat kindermishandeling voorkomen of eerder gesignaleerd wordt. De komende jaren gaan we extra inzetten op de volgende actiepunten:

1. Publieksvoorlichting
 - Bewustwording en kennis bij het brede publiek, het herkennen van signaleren en naar aanleiding hiervan actie ondernemen is van groot belang. Ook de mogelijkheid om advies te vragen bij Veilig Thuis willen we meer onder de aandacht brengen.
2. Opvoedingsondersteuning vanuit 'Positief Opvoeden'
 - Goede opvoedingsondersteuning met aanbod van licht naar zwaar kan veel kindermishandeling voorkomen.
3. Voorlichting 'shaken baby syndroom'
 - Voorlichting over het 'shaken baby syndroom' kan het aantal (dodelijke) slachtoffers terugdringen.
4. 'Voorzorg' voor begeleiding (jonge) risicomoeders
 - Dit programma begeleidt jonge risicomoeders al tijdens de zwangerschap en de periode daarna.
5. Psycho-educatie voor kinderen na huiselijk geweld
 - Kinderen die getuige zijn geweest van huiselijk geweld kunnen daar ernstige schade van ondervinden. Groepscurssussen zoals 'Storm en Spetters' helpen om deze gevolgen te verminderen, maar ook het aanleren van ander gedrag om conflicten op te lossen.

Datum 15 november 2016

6. Prenatale screening door verloskundigen
 - Systematische screening op hoog risico voor kindermishandeling tijdens de zwangerschap blijkt effectief.
7. Invoeren van een structureel screeningsinstrument kindermishandeling
 - Systematisch screenen met een effectief instrument door medewerkers van wijkteams kan het vroeg signaleren van kindermishandeling sterk verbeteren.
8. Bevorderen scholing en deskundigheid in signaleren kindermishandeling
 - Professionals die te maken hebben met ouders en/of kinderen moeten op grond van de Wet Meldcode de signalering van kindermishandeling uitvoeren. Scholing in zowel het signaleren als het handelen bij een signaal of vermoeden zijn belangrijke voorwaarden om dit goed uit te voeren.
9. Aandacht op scholen voor signaleren kindermishandeling
 - Het onderwijs is een plek waar alle kinderen komen. Scholen zijn daarmee een belangrijke plek om signalen op te pakken en het gesprek er over aan gaan met kinderen of ouders. We willen de aandacht op scholen voor dit onderwerp vergroten.

De actiepunten vormen samen met het bestaande beleid een aangescherpte samenhangende preventieve aanpak van kindermishandeling. Een aanpak met algemene preventie en voorlichting gericht op alle kinderen en ouders, goede risicoscreening, passende ondersteuning van licht tot zwaar en een aanbod voor risicogroepen. Kindermishandeling gebeurt veelal achter de voordeur en daarom is het van groot belang dat iedereen, burgers en professionals, alert zijn op signalen en weten wat ze kunnen doen. Algemeen beeld is dat scholen, peuterspeelzalen en kinderopvang, maar ook andere professionals, nog veel signalen niet zien wat betekent dat kinderen eerder in beeld kunnen komen. Door de gerichte screening op kindermishandeling en op verhoogde risico's daarop komt dit beter en eerder in beeld en kan actie worden ondernomen. Op deze manier kunnen veel kinderen die met mishandeling te maken eerder in beeld komen en ondersteuning krijgen bij het stoppen van de mishandeling. Mishandelde kinderen hebben een groot risico om als ouder met mishandeling, zowel partnergeweld (dader of slachtoffer) of kindermishandeling, te maken te krijgen. Een goede hulpverlening, maar ook het aanleren van conflicthanterend gedrag door psycho-educatie, zal een belangrijke bijdragen leveren aan het voorkomen van mishandeling in de toekomst. De actiepunten zijn gebaseerd op de 10-puntenlijst van de Kinderombudsman

Consequenties

In alle gemeenten is samen met relevante partners en professionals extra aandacht geweest voor de lokale situatie rond preventie van kindermishandeling. In de voorbereiding van dit regionale preventieplan kindermishandeling zijn de afgelopen periode veel activiteiten rond kindermishandeling geweest en is het onderwerp in alle gemeenten goed in beeld. Met de actiepunten van het preventieplan, waar de komende twee jaar, in 2017 en 2018, aan gewerkt zal worden zullen we dit in de hele regio verder doorzetten. Het 'Preventieplan Kindermishandeling IJsselland' is van toepassing voor alle gemeenten in de regio.

In oktober 2014 heeft uw raad de Motie Preventie Kindermishandeling aangenomen. Naar aanleiding hiervan is in december 2014 een raadsinformatienota aan u gezonden waarin u geïnformeerd bent over de Zwolse situatie rond de preventie van kindermishandeling. In deze informatienota is uw raad toegezegd op de hoogte gesteld te worden van het Preventieplan Kindermishandeling IJsselland. Met deze informatienota is hieraan voldaan en kan de Motie Preventie Kindermishandeling als afgedaan worden beschouwd.

Datum 15 november 2016

Naast de verantwoordelijkheid als centrumgemeente voor huiselijk geweld, waaronder kindermishandeling, in de regio IJsselland heeft Zwolle voor het preventie beleid ook een lokale verantwoordelijkheid. Hieronder geven we een beeld van de lokale Zwolse situatie.

Zwolse situatie

In Zwolle wordt de ontwikkeling van het preventieve beleid rond kindermishandeling actief ter hand genomen. Er gebeurt lokaal veel rondom dit thema. Een brede en gevarieerde opvoedingsondersteuning is één van de meest belangrijke preventieve instrumenten om kindermishandeling tegen te gaan. In Zwolle is dit aanbod breed en kan het op maat worden ingezet. Algemene ondersteuning bij de opvoeding, variërend van online chatten tot diverse trainingen, is beschikbaar. Als er meer nodig is, kan er gebruik worden gemaakt van ambulante gespecialiseerde opvoedondersteuning. Dat is direct beschikbaar indien de situatie urgent en acuut is. Door deze directe inzetbaarheid worden gezinnen direct ondersteund als dat nodig is. Voor meer specifieke inzet is er ambulante gespecialiseerde jeugdhulp beschikbaar.

Intensieve orthopedagogische gezinsbegeleiding en andere specialistische hulp of ondersteuning kan worden ingezet. De Sociale Wijkteams hebben een belangrijke rol in het signaleren en (passend) interveniëren bij kindermishandeling. Omdat de teams vanuit diverse achtergronden zijn samengesteld was voor enkele medewerkers van het SWT bijscholing nodig. Voor alle teams in Zwolle zijn de basiskennis en vaardigheden op orde. Er is de komende tijd aandacht voor verdere verdieping en doorontwikkeling. In Zwolle hebben zo goed als alle scholen schoolmaatschappelijk werk tot hun beschikking. Daar kunnen scholen bij vermoedens of signalen een beroep op doen.

In Zwolle is het ook mogelijk om 'achter de voordeur' te komen als er zorgen zijn en de gezinnen buiten beeld van organisaties zijn of willen blijven. Travers Welzijn heeft op dit punt een breed aanbod en daarmee de nodige ervaring opgedaan. Er worden goede resultaten geboekt. Ook vanuit team Bemoeizorg van de GGD is er inzet voor opvoedingsondersteuning bij gezinnen die zorg mijden. Icare heeft een team Integrale Vroeghulp. Regulier wordt bij huisbezoeken vanuit de jeugdgezondheidszorg gevraagd naar de opvoeding van de ouders zelf. Daarmee kan een verhoogd risico op kindermishandeling gesignaleerd worden. Travers Welzijn is vorig jaar het project steunouders gestart als aanvulling. Zeker bij kinderen is bij verwerking van belang dat er ook een volwassene in de directe omgeving is die veiligheid biedt en 'het goede voorbeeld' geeft. Veel aandacht hierbij voor het steunen of initiëren indien nodig van het sociaal netwerk.

'Voorzorg' wordt al vele jaren door Icare uitgevoerd in Zwolle. Dit project houdt in dat jonge (tiener) moeders met een hoog risico op kindermishandeling al tijdens de zwangerschap en de periode na de bevalling individuele begeleiding ontvangen. 'Voorzorg' is een effectief preventieprogramma's tegen kindermishandeling. Ook voeren we het programma 'Veerkracht' uit voor kinderen in de vrouwenopvang. IJsselland was één van de regio's in het land die dit mee heeft ontwikkeld en nu uitvoert. Beide punten worden door het NJI aanbevolen als effectieve preventieve maatregelen tegen kindermishandeling. Voorlichting over het Shaken Baby syndroom wordt in Zwolle gegeven aan risico-ouders. Dit gebeurt direct na de geboorte door de kraamzorg.

Een specifiek onderdeel van preventie is het bevorderen van seksuele weerbaarheid van kinderen en jongeren. Diverse projecten en activiteiten vinden hier al geruime tijdplaats en worden zo nodig aan de actualiteit aan gepast. De GGD voert samen met diverse partijen het project ' Loverboys preventie' uit op scholen. Dit is in de loop der jaren aangepast aan de ontwikkelingen en verbreed naar activiteiten gericht op preventie van misleiding via sociale media etc.

Datum 15 november 2016

Verder is er een aanbod van pscho-educatie, cursussen en groepsaanbod van collectieve preventie voor kinderen en jongeren door Mindfit. Hier worden diverse activiteiten gerealiseerd voor zowel heel jonge kinderen als voor pubers. De afgelopen jaren is samen met Talentstad 'Think' gerealiseerd, een structurele aanpak van preventie op school waarin ook aandacht wordt gegeven aan seksuele weerbaarheid. Partners in preventie jeugd (o.a. GGD, Mindfit, MEE, De Kern) werken hierin samen met scholen. Met andere scholen wordt gewerkt aan het realiseren van een vergelijkbare inzet.

De professionals die een rol hebben in de preventie van kindermishandeling in Zwolle zijn zeer betrokken op het onderwerp en willen graag door ontwikkelen. Er zijn goede suggesties gedaan om de aanpak in Zwolle nog beter te maken. De komende tijd gaan wij met deze suggesties verder aan de slag.

Communicatie

De voorbereiding van het Preventieplan Kindermishandeling IJsselland is in samenwerking met gemeenten en professionals van verschillende organisaties plaats gevonden. Ook de uitwerking van het preventieplan zal plaats vinden in een goede samenwerking met alle betrokken partijen.

Vervolg

De komende twee jaren worden de actiepunten uitgevoerd. Er is al een start gemaakt met het voorbereiden van de uitvoering van het preventieplan. Alle gemeenten gaan er mee aan de slag. Een van de actiepunten in het preventieplan is de aandacht op scholen voor (het signaleren van) kindermishandeling. In dat kader hebben wij samen met het onderwijs en Veilig Thuis IJsselland tijdens de 'Week tegen de kindermishandeling' in november 2016 een tweetal bijeenkomsten georganiseerd. Er vindt een lunchbijeenkomst plaats om mrt namr bestuurders van scholen en voorschoolse voorzieningen van de urgentie van het thema te doordringen, zodat zij dit hoog op de agenda gaan zetten. Ook vindt er een inspiratiesessie plaats voor professionals van scholen, wijkteams en andere organisaties. Dit wordt vervolgd met acties in de loop van volgend jaar waarin scholen in de wijk centraal staan.

Openbaarheid

Het voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang

Kenmerk 29732

Onderwerp Preventieplan Kindermishandeling IJsselland (20.35 – 22.00 uur)

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 15-11-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

‘Preventieplan Kindermishandeling’

Preventie Kindermishandeling IJsselland

Aanleiding

Landelijk onderzoek toont aan dat er bij 3,4 procent van de kinderen sprake is van kindermishandeling. Landelijk gaat het dan jaarlijks om 117.000 jongeren tot 18 jaar, wat omgerekend betekent dat circa 4000 jongeren in onze regio mishandeld worden. Het kan daarbij gaan om fysieke mishandeling, seksuele mishandeling, emotionele mishandeling of verwaarlozing. Zowel de aantallen als de ernstige gevolgen van kindermishandeling tonen aan dat het belang om hier aandacht voor te hebben groot is.

In 2014 is de Regiovisie Huiselijk Geweld IJsselland inclusief kindermishandeling geschreven. Deze visie formuleert onder meer als ambitie om kinderen binnen huiselijk geweld centraal te stellen. Het inzetten om zo veel mogelijk kindermishandeling te voorkomen is daar een belangrijk aspect van. In de regio IJsselland zijn we daarom gestart met een inventarisatie van de situatie per gemeente. Met deze resultaten zijn in de gemeenten in de regio bijeenkomsten georganiseerd met diverse partijen om in gesprek te gaan over hoe in de gemeenten de preventie van kindermishandeling verder vorm kan krijgen. Op basis van deze lokale plannen is dit regionale preventieplan samengesteld.

In dit preventieplan voor de regio IJsselland staan de punten opgenomen waar de regio mee aan de slag gaat. Dit zijn punten die in veel van de gemeenten nog aandacht vragen. De uitwerking van de punten is onderdeel van het preventieve beleid van de verschillende gemeenten, al dan niet aangevuld met lokale initiatieven. Op grond van hun verantwoordelijkheid voor lokaal preventief beleid geven alle gemeenten in de regio hun preventief beleid gericht op het voorkomen en verminderen van kindermishandeling vorm.

Algemene preventie en voorlichting

Publieksvoorlichting

Het blijkt dat nog veel te winnen is als het gaat om bewustwording en kennis over kindermishandeling bij het brede publiek. Ook het herkennen van signalen en naar aanleiding hiervan actie ondernemen is van groot belang. Ook de adviesfunctie van Veilig Thuis IJsselland moet meer onder de aandacht worden gebracht als een geschikte manier voor overleg over wat in een specifieke situatie een goede volgende stap is. Dat hoeft niet altijd te resulteren in een daadwerkelijke melding bij Veilig Thuis IJsselland.

Agendapunt 1

Publieksvoorlichting wordt al uitgevoerd en zal in ieder geval in 2017 en 2018 worden doorgezet. Regelmatige aandacht in huis aan huis bladen en bij relevante gelegenheden wordt aangesloten met (kleine) acties. In de week van de kindermishandeling in november worden specifieke acties ondernomen in de regio.

Rol gemeenten: samenwerken met Veilig Thuis IJsselland, Kadera en JBOV; zorgen voor plaatsing informatie in media.

Opvoedingsondersteuning

Kindermishandeling ontstaat veelal niet van de ene op de andere dag. Als een gezin gedurende langere tijd of steeds meer met verzwarende omstandigheden te maken krijgt geeft dat een toenemende druk op het gezin. Ouders verliezen de greep op het eigen functioneren en de greep op de opvoeding. Kindermishandeling kan daar een gevolg van zijn. Belangrijk is het om optimale condities te scheppen voor de opvoeding en ontwikkeling van kinderen, aangevuld met voorlichting en voor iedereen beschikbare opvoedingsondersteuning.¹ Daarbij is het goed om in ieder geval een passend aanbod te realiseren voor gezinnen waarbij er sprake is van een verhoogd risico. Ook aandacht voor opvoeding in programma's als VVE heeft een grote toegevoegde waarde in het voorkomen van opvoedingsproblemen en kindermishandeling..

Specifieke aandacht voor (preventie van) kindermishandeling is binnen deze programma's voor opvoedingsondersteuning goed mogelijk, maar niet altijd vanzelfsprekend. Meer intensieve programma's van opvoedingsondersteuning zijn bijvoorbeeld Home Start, Stevig Ouderschap, Spoedzorg (Family's First), IOG en Triple P.

Agendapunt 2

Gemeenten geven passend bij de lokale situatie invulling aan een toegankelijk en beschikbaar aanbod van opvoedingsondersteuning vanuit het principe 'positief opvoeden', van licht naar zwaar.

Rol gemeenten: verantwoordelijk

Voorlichting 'shaken baby syndroom'

Voorlichting over het voorkomen van het Shaken Baby Syndroom kan gegeven worden door beroepskrachten die in de periode rond en na de geboorte van een kind contact hebben met ouders, zoals verloskundigen, kraamverzorgenden en jeugdverpleegkundigen. In Nederland zijn de in internationaal verband effectief gebleken voorlichtingsprogramma's door TNO vertaald en omgezet naar een Nederlands voorlichtingsproduct. Voor ouders is foldermateriaal en een dvd ontwikkeld die door ouders bekeken kan worden met de kraamzorgmedewerker. Voor de professionals is een training en een online module ontwikkeld, die hen leert hoe zij effectief voorlichting kunnen geven.

Agendapunt 3

De organisaties voor jeugdgezondheidszorg en kraamzorg in onze regio worden nadrukkelijk gevraagd in hun contacten met alle ouders voorlichting te geven over het 'shaken baby syndroom'. Zorgdragen voor goede samenwerkingsafspraken waarin duidelijk is wie de voorlichting geeft en welke interventiemogelijkheden er zijn voor gezinnen die meer ondersteuning nodig hebben.

Rol gemeenten: opdracht geven aan Jeugdgezondheidszorg voor goede afstemming met kraamzorg

¹ Uit: Het bestrijden van kindermishandeling, Jo Hermanns. NJI.

Selectieve preventie

Specifieke preventieprogramma voor gezinnen waar sprake is van verhoogd risico

Een intensief en specifiek programma als er sprake is van een verhoogd risico op ernstige opvoedproblemen en kindermishandeling is het programma Voorzorg. Voorzorg is een bewezen effectief programma (NJI databank) voor de begeleiding van aanstaande moeder/ouders met een hoog risico op kindermishandeling. Het programma wordt gedurende de zwangerschap en de eerste maanden daarna uitgevoerd en voorziet in intensieve begeleiding. Het programma wordt in Zwolle op dit moment uitgevoerd door Icare. In enkele gemeenten is er belangstelling om dit programma ook uit te voeren.

Agendapunt 4

Het programma 'Voorzorg' breder in de gemeenten in de regio beschikbaar stellen. Dit wordt vanuit het gezondheidsbeleid van gemeenten opgepakt.

Rol gemeenten: afspraken maken met Jeugd Gezondheids Zorg.

Psycho-educatie na huiselijk geweld

Ongeveer 40 procent van de kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld ondervindt daarvan ernstige schade, vergelijkbaar met de gevolgen voor kinderen die zelf direct slachtoffer zijn van mishandeling. Kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld hebben meer kans om als volwassene slachtoffer of pleger te worden van huiselijk geweld waaronder kindermishandeling. Het is daarom belangrijk dat aan alle mishandelde kinderen psycho-educatie (preventieve groepscursussen) wordt aangeboden. Kinderen die aan een psycho-educatieve cursus meedoen vertonen na afloop minder emotionele problemen, gedragsproblemen en posttraumatische stresssymptomen. Zo leren kinderen dat geweld (verbaal of fysiek) niet de juiste manier is om conflicten op te lossen en dat geweld en verwaarlozing geen normaal onderdeel zijn van gezinsrelaties. Ook in onze regio worden groepscursussen voor verschillende leeftijden aangeboden, zoals 'Storm en Spetters' en 'Let op de kleintjes'.

Agendapunt 5

De samenwerkingsafspraken verbeteren om er voor te zorgen dat zo veel mogelijk kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling deelnemen aan groepscursussen psycho-educatie.

Rol gemeenten: via wijk/zorgteams stimuleren dat zo veel mogelijk kinderen deelnemen.

Vroeg signaleren en handelen

Prenatale screening

Systematische screening op hoog-risico situaties voor kindermishandeling tijdens de zwangerschap, waaronder middelengebruik en partnergeweld. Met systematisch screenen wordt bedoeld: het gebruikmaken van een gespreksprotocol of screeningsinstrument. Bij verloskundigen in onze regio is meer aandacht gekomen voor screenen tijdens en vlak na de zwangerschap. Veel verloskundigen hebben hier aandacht voor. Er wordt landelijk een specifiek screeningsinstrument ontwikkeld.

Agendapunt 6

Bevorderen dat verloskundigen die werkzaam zijn in de gemeenten in de regio systematisch screenen op hoog-risico situaties voor kindermishandeling. Daarbij is het van belang dat goed doorverwezen kan worden naar lokale en/of in de wijk beschikbaar aanbod voor passende interventies.

Rol gemeenten: in gesprek gaan met (vereniging van verloskundigen).

Systematisch screenen op kindermishandeling

Om signalen op te vangen gaat een ouder-kind professional vaak (voornamelijk) af op een 'niet-pluisgevoel'. Met een gevalideerd screeningsinstrument of gespreksprotocol kunnen signalen eerder en beter opgespoord worden. In de meeste gemeenten vindt geen structurele risicotaxatie plaats op kindermishandeling aan de hand van een screeningsinstrument. Mede door de decentralisaties en de realisatie van Veilig Thuis IJsselland zal de deskundigheid rond screening van kindermishandeling in de toekomst ook lokaal vergroot moeten worden. Het hanteren van een goed instrument is daarbij een belangrijke voorwaarde.

Agendapunt 7

Invoeren van een structureel screeningsinstrument om de risico's op kindermishandeling en onveiligheid te signaleren. Een voorbeeld hiervan is LIRIK (Licht instrument Risicotaxatie Kindermishandeling.) of CARE-NL

Rol gemeenten: invoeren van een screeningsinstrument.

Signaleren van opvoedproblemen en risico op kindermishandeling

Onderzoek wijst uit dat het risico op kindermishandeling zeer sterk toeneemt als het aantal risicofactoren dat zich voordoet toeneemt of groot is. Het gaat dan vooral om de opeenstapeling van factoren en niet zo zeer welke dat zijn. Vaak ontwikkelt kindermishandeling zich in een jarenlang proces. Ouders raken steeds meer de grip op de opvoeding van hun kind kwijt en zijn geleidelijk steeds minder in staat hun pedagogische verantwoordelijkheden waar te maken. De signaleringsfunctie van professionals die te maken hebben met ouders en/of kinderen is geformaliseerd in de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Daaronder valt ook de Kind-check voor instellingen die volwassen cliënten begeleiden of behandelen. De organisaties zijn verplicht om te zien of er kinderen in het gezin zijn en daarbij expliciet te denken aan de veiligheid van deze kinderen.

Agendapunt 8

Stimuleren dat professionals die met ouders en kinderen in hun werk te maken hebben geschoold zijn in zowel het signaleren van kindermishandeling als het kunnen handelen als zij signalen opvangen. Verschillende sectoren, zoals scholen, huisartsen, etc. hebben hun eigen (financiële) verantwoordelijkheid om hun deskundigheid op peil te houden.

Rol gemeenten: onder de aandacht brengen en stimuleren van scholing van professionals.

Aandacht op scholen voor voorlichting en signalering

Op basis van het aantal kinderen dat in Nederland met een vorm van kindermishandeling te maken heeft zit in elke klas een kind dat mishandeld wordt. Scholen zijn daarmee een belangrijke plek om signalen op te pakken. In de eerste plaats kunnen leerkrachten en de zorgstructuren op scholen kindermishandeling (leren) signaleren. Ook het gesprek er over aangaan, met kinderen en/of ouders, is een punt van aandacht. Daarnaast kunnen de leerlingen zelf via scholen voorgelicht worden of kan er regulier aandacht op school gegeven worden aan dit thema.

Het aantal mishandelde kinderen dat uit zichzelf hulp zoekt én vindt is gering. Uit representatief onderzoek onder jongeren door de Jongeren Taskforce Kindermishandeling blijkt dat 40 procent van de jongeren niet weet bij welke organisatie zij hulp kunnen vragen als ze mishandeld worden. Jongeren zouden het liefst via themalessen op school geïnformeerd worden over kindermishandeling (40 procent). Daarna volgen TV programma's, internet, sociale media en folders.

Agendapunt 9

Het onderwijs de komende jaren beter in positie brengen om kindermishandeling te signaleren en op basis van signalen actie te ondernemen. Samenwerking tussen het onderwijs en lokale zorgstructuren zo nodig verbeteren. Hierbij zal zo veel mogelijk worden aangesloten bij (lokale) situaties of processen zodat een goede samenhang ontstaat.

Rol gemeenten: in gesprek gaan met het onderwijs en komen tot (verdere) samenwerking.

Proces om het preventieplan uit te voeren

Voor de verschillende agendapunten zijn verschillende acties en interventies nodig. De gemeenten in de regio zijn verantwoordelijk voor het preventieve lokale beleid. Op verschillende manieren zijn gemeenten in de regio IJsselland bezig om invulling te geven aan de preventie van kindermishandeling. Ook binnen dit regionale preventieplan is er ruimte voor lokale inkleuring en keuzes. Voor de uitvoering van de agendapunten wordt een procesvoorstel opgesteld.

Tijdpad

Oktober 2016 Vaststellen preventieplan kindermishandeling IJsselland in Bestuurlijk Overleg.

Eind 2016 – Eind 2018 Uitvoering geven aan het preventieplan.

De volgende agendapunten in het preventieplan zijn geprioriteerd:

Agendapunt 1: publieksvoorlichting, wordt gedurende de gehele periode van de uitwerking van dit preventieplan uitgevoerd.

Agendapunt 7, het invoeren van een screeningsinstrument, om de risico's voor kindermishandeling te signaleren, is geprioriteerd om zo spoedig mogelijk mee te starten. .

De acties in de 'week tegen kindermishandeling' worden ingezet om agendapunten van het preventieplan op te pakken. In november 2016 is de focus van de acties in deze week gericht op agendapunt 9: het verbeteren van de rol en positie van het onderwijs ten aanzien van kindermishandeling.

Financiën

Voor de uitvoering van dit actieplan kan aanvullend aan de lokale inzet van mensen en middelen van alle gemeenten gebruik gemaakt worden van het regionaal budget huiselijk geweld.

Specifiek kan het regionale budget huiselijk geweld ingezet worden voor:

- Publieksvoorlichting
- Implementatie van een screeningsinstrument zoals LIRIK
- Scholing van professionals (naast bijdragen gemeenten of organisaties)
- Aandacht binnen het onderwijs
- Incidentele of implementatiekosten van preventiemaatregelen.
- Bijeenkomsten, inspiratiesessies etc.

Het regionale budget huiselijk geweld dat beschikbaar is voor implementatie van het preventieplan kindermishandeling is voor 2017 en 2018 jaarlijks € 10.000,-.

Algemeen Agendaverzoek

Datum Raadsplein Besluitvormingsronde: 19 december 2016
Indienende fractie: D66/ VVD/ CU
Naam woordvoerder: Sonja Paauw / Hans Wijnen / Job Looijenga
Verzoekt agendering van het onderwerp: Preventieplan Kindermishandeling

Verzoekt bespreking in de:

☐ Informatieronde

☒ Debatronde

Aanleiding tot agendaverzoek:

De vraag is of genoemde preventiemaatregelen en de beschikbare middelen voldoende bijdragen aan terugdringen kindermishandeling en verbeteren signalering en hulp.

Beoogd effect van agendering:

Inzet op preventie en signalering stevig borgen in Zwolle als gaat om kindermishandeling.

Voor de informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:

De debatkraag voor de Debatronde luidt als volgt:

Zie aanleiding.

Raadsplein info/debat

Datum 13 februari 2017

onderwerp	Stand van zaken coördinatie Natuur en Milieu educatie (20.35 – 22.00 uur)
portefeuillehouder	Filip van As
informant	Loenen, Simone van (2707)
afdeling	Leefomgeving & Erfgoed

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van de wijze waarop Natuur- en Milieueducatie wordt voortgezet.

Informatienota voor de raad

Datum 21 november 2016

Onderwerp	Stand van zaken coördinatie Natuur en Milieu educatie
Versienummer	V.4

Portefeuillehouder F. van As

Informant S. van Loenen
Eenheid/Afdeling Expertisecentrum/EC
Telefoon 038 498 2707
Email S.van.Loenen@zwolle.nl
Bijlagen 1. Hoofdstuk 3.2 van de Groene Agenda

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De wijze waarop de coördinatie van Natuur- en Milieueducatie wordt voortgezet.

Datum 21 november 2016

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

In de door de Raad in het najaar van 2015 vastgestelde Groene Agenda wordt in paragraaf 3.2 in gegaan op Natuureducatie.

Hierin staat dat het belang van Natuureducatie, als onderdeel van Communicatie voor Duurzame Ontwikkeling (CDO), groot is. Geconstateerd is dat er veel aanbod is in de stad, maar erg versnipperd. Door de tijdelijk aangestelde CDO-makelaar zijn verbindingen gelegd en netwerken gestart. In de Groene Agenda staat dat het wenselijk is om tot verdere bundeling en samenwerking te komen tussen de verschillende partijen die elk al actief zijn op het vlak van CDO. Daardoor kan een structurele ondersteunende en coördinerende functie voor het lokale CDO bereikt worden. Om de scholen te kunnen faciliteren, zal het totale aanbod gebundeld worden.

Voor het faciliteren van Natuureducatie zal de gemeente de partners vragen (zoals onder meer Natuurplatform Zwolle, primair onderwijs, ROVA en Travers) te onderzoeken wat de nodige stappen zijn om Natuureducatie voor kinderen structureel op te zetten.

De volledige tekst van dit onderdeel van de Groene Agenda is bijgevoegd (zie bijlage onderaan deze informatienota).

Nu er een belangrijke stap is gemaakt in de coördinatie van NME willen wij u hierover informeren.

NB. Tijdens de raadsvergadering van 11 november jl. is een motie over dit onderwerp aangehouden in afwachting van de behandeling van deze informatienota.

Kernboodschap

De ROVA heeft de coördinerende rol rond Natuureducatie op zich genomen. De voorwaarden waaronder worden vervat in een nader te omschrijven opdrachtformulering waarbij de gemeente in de rol van opdrachtgever komt.

De ROVA heeft dit aanbod gedaan omdat zij al veel contacten heeft met basisscholen over milieueducatie. Bovendien hecht de ROVA veel belang aan natuureducatie om kinderen bewust te maken van natuur en milieu waardoor ze later, als volwassene, zorgvuldig om gaan met afval en grondstoffen.

Consequenties

1. *De ROVA gaat het bestaande aanbod bundelen zodanig dat basisscholen hier een makkelijke keuze uit kunnen maken.*

Bij alle partners en aanbieders van natuureducatie wordt het bestaande aanbod verzameld en gebundeld. Bij de basisscholen wordt door de ROVA geïnventariseerd op welke wijze zij dit aanbod gerubriceerd willen hebben (thema, tijdsbeslag, locatie, begeleiding en dergelijke). Uiteindelijk zal dit aanbod op een website geplaatst worden. Samen met de partners wordt onderzocht welke bestaande of een nieuw te creëren website hiervoor het meest geschikt is.

2. *De ROVA neemt het initiatief om het bestaande netwerk verder te intensiveren en uit te bouwen.*

Door de tijdelijke CDO-makelaar is een netwerk opgebouwd. De ROVA zal het initiatief nemen om regelmatig netwerkbijeenkomsten te (laten) organiseren op zowel bestuurlijk niveau als

Datum 21 november 2016

medewerker niveau. Hierbij wordt gedacht aan twee bijeenkomsten per jaar.

3. *De benodigde kosten voor de bundeling en initiëren van de netwerkbijeenkomsten neemt de ROVA voor haar rekening*

De ROVA heeft aangegeven de kosten voor haar rekening te nemen; wel zal voor netwerkbijeenkomsten een beroep op de partners worden gedaan voor vergaderfaciliteiten.

4. *De gemeente treedt, op verzoek van de ROVA, op als opdrachtgever voor de ROVA.*

De ROVA heeft de gemeente gevraagd de rol van opdrachtgever te vervullen; dit om onduidelijkheden over de rolinvulling te voorkomen. In de eerste periode zal de nadruk liggen op inventariseren en rubriceren van het bestaande aanbod voor de basisscholen. De wens is dit op termijn uit te breiden naar o.a. kinderopvang, BSO, voortgezet onderwijs en alle inwoners van Zwolle. Over de invulling en de hierbij betrokken partijen worden later nadere afspraken gemaakt.

5. *De gemeente is één van de partners in de stad op het terrein van Natuureducatie.*

Naast de rol van opdrachtgever heeft de gemeente dezelfde rol als die van alle andere partners in de stad. De gemeente zal de netwerkbijeenkomsten bezoeken en wanneer die bij de gemeente plaatsvinden, faciliteren. De middelen hiervoor zijn beschikbaar.

6. *De gemeente zorgt er voor dat de projectopdracht en activiteiten in lijn met de Groene Agenda blijven*

Om in lijn te blijven met de Groene Agenda zal de gemeente de ontwikkelingen op het vlak van NME blijven volgen. Hiervoor wordt, zoals de laatste jaren al praktijk was, de expertise van NMO ingehuurd. NMO zal ook een bijdrage ontvangen voor het vervullen van de helpdeskfunctie voor groene initiatieven. Deze middelen kunnen binnen de bestaande begroting worden gevonden.

Communicatie

De ROVA zal de communicatie verzorgen in overleg met de gemeente.

De andere partners hebben geen bezwaar tegen deze coördinerende rol van de ROVA.

Vervolg

De afspraken met de ROVA worden geformaliseerd.

Wanneer er nieuwe ontwikkelingen zijn, komen wij bij u terug.

Openbaarheid

De informatienota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

Datum 21 november 2016

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Bijlage 1 Groene Agenda onderdeel Natuureducatie

3.2 Natuureducatie

Het belang van Natuureducatie, als onderdeel van Communicatie voor Duurzame Ontwikkeling (CDO), is groot. Het gaat dan om educatie in brede zin; beleving, participatie en kennis. Het is bewezen dat mensen die op jonge leeftijd regelmatig in contact zijn gekomen met natuureducatie, als volwassenen meer respect en zorg hebben voor de natuur en voor duurzaamheid in algemene zin. Natuureducatie is een proces van lange adem dat zich op termijn terug verdient. Het is een middel om ambities te realiseren van zowel de gemeente als partners. Ouders hebben een belangrijke rol bij natuureducatie, maar ook de (brede)basisscholen en de buitenschoolse opvang. Veelal zijn er geschikte locaties dichtbij huis, zoals de wijkboerderijen, natuurspeelplaatsen en pluktuinen.

Groot aanbod in Zwolle

Na het stoppen van het Ecodrome is geconstateerd dat er veel aanbod is, maar erg versnipperd. Door de tijdelijk aangestelde CDO-makelaar zijn verbindingen gelegd en netwerken gestart. Ook zijn initiatieven ondersteund. Op dit moment loopt dat via het provinciale project De Groene Loper.

Toekomst

Het is wenselijk tot verdere bundeling en samenwerking te komen tussen de verschillende partijen die elk al actief zijn op het vlak van CDO. Daardoor kan een structurele ondersteunende en coördinerende functie voor het lokale CDO bereikt worden. Om de scholen te kunnen faciliteren, zal het totale aanbod gebundeld worden.

Accent

Voor het faciliteren van Natuureducatie zal de gemeente de partners vragen (zoals onder meer Natuurplatform Zwolle, primair onderwijs, Rova en Travers) te onderzoeken wat de nodige stappen zijn om Natuureducatie voor kinderen structureel op te zetten.

Jaargang 2016
Kenmerk 29796
Onderwerp Stand van zaken coördinatie Natuur en Milieu educatie (20.35 – 22.00 uur)

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 29-11-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 februari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Algemeen Agendaverzoek

Datum Raadsplein Besluitvormingsronde: 19 december 2016
Indienende fractie: PvdA, D66, GroenLinks
Naam woordvoerder: Jan Slijkhuis, Oswald van Dam, Remko de Paus
Verzoekt agendering van het onderwerp: Informatienota Stand van zaken coördinatie
Natuur- en Milieu Educatie

Verzoekt bespreking in de:

☒ Informatieronde

☒ Debatronde

Aanleiding tot agendaverzoek:

Tijdens de begrotingsbehandeling in de raadsvergadering van 11 november 2016 is de motie 'Versterking NME' aangehouden omdat wethouder Van As een informatienota over dit onderwerp aankondigde. Die nota ligt er nu en deze geeft wat onze fracties betreft aanleiding tot nadere vragen en discussie.

Beoogd effect van agendering:

1. nadere informatie over de wijze waarop NME in Zwolle nu georganiseerd is, de behoefte vanuit het onderwijs en een externe blik.

2. debat over de informatienota, de uitkomsten van de informatieronde en de aangehouden motie

Voor de informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:

ROVA, vertegenwoordiging van primair en voortgezet onderwijs in Zwolle, IVN (Amsterdam)

De debatvraag voor de Debatronde luidt als volgt:

Wordt de aanpak van NME in Zwolle met de informatienota 'Stand van zaken coördinatie Natuur- en Milieu Educatie' voldoende gewaarborgd of is er meer nodig?

Datum 11 mei 2010